

PIVOT^{4A}

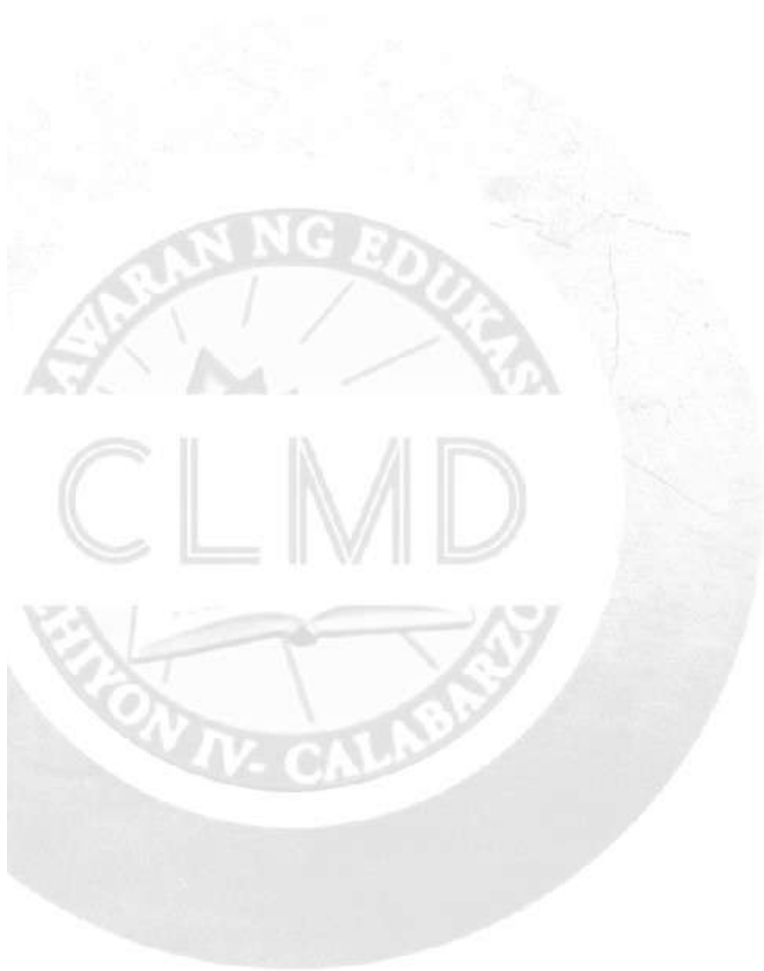
LEARNER'S MATERIAL

GRADE 3 - MAPEH

(ARTS)

QUARTER 3

PIVOT 4A Learner's Material
Ikatlong Markahan
Unang Edisyon, 2021

MAPEH (Arts)

Ikatlong Baitang

Job S. Zape, Jr.
PIVOT 4A Instructional Design & Development Lead

Catherine Joyce F. Ledesma
Content Creator & Writer

Eugene Ray F. Santos & Angela A. Morando
Internal Reviewer & Editor

Fe M. Ong-ongowan & Katrina Marie C. Unida
Layout Artist & Illustrator

Jeewel L. Cabriga, Alvin G. Alejandro & Melanie Mae N. Moreno
Graphic Artist & Cover Designer

Ephraim L. Gibas
IT & Logistics

Kirt John Segui, Komisyon ng Wikang Filipino
External Reviewer & Language Editor

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon 4A CALABARZON
Patnugot: **Wilfredo E. Cabral**
Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

PIVOT 4A CALABARZON Arts G3

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na hindi maaaring magkaroon ng karapatang-ari sa anumang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayumpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anumang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang bahagi ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anumang paraan nang walang pahintulot ng Kagawaran.

Ang modyul na ito ay masusing sinuri at nirebisa ayon sa pamantayan ng DepEd Regional Office 4A at ng Curriculum and Learning Management Division CALABARZON. Ang bawat bahagi ay tiniyak na walang nilabag sa mga panuntunan na isinasaad ng Intellectual Property Rights (IPR) para sa karapatang pampagkatuto.

Mga Tagasuri

Gabay sa Paggamit ng PIVOT 4A Learner's Material

Para sa Tagapagpadaloy

Ang modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutuhan ang mga aralin sa asignaturang **MAPEH (Arts)**. Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinegurong naaayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa ating mga mag-aaral para sa paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pagpapakita ng kakayahang magtiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa sumusunod na mga aralin.

Salamat sa iyo!

Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang sagot sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong mabigyan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi nito. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga gawain sa pagkatuto.
2. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat gawain.
3. Maging tapat sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
4. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
5. Punan ang **PIVOT Assessment Card for Learners** sa pahina 41 sa pamamagitan ng akmaing simbolo sa iyong Lebel ng Performans pagkatapos ng bawat gawain.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagpadaloy kung tapos nang sagutin ang lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang iyong guro o tagapagpadaloy. Maaari ka ring humingi ng tulong sa iyong magulang o tagapag-alaga, o sinumang mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami na sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakukuha ka ng malalim na pang-unawa. Kaya mo ito!

Mga Bahagi ng PIVOT 4A Modyul

	K to 12 Learning Delivery Process	Nilalaman
Panimula (Introduction)	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na resulta ng pagkatuto para sa araw o linggo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan para sa aralin.
	Suriin	
Pagpapaunlad (Development)	Subukin	Ang bahaging ito ay nagtataglay ng mga aktibidad, gawain at nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral. Ang karamihan sa mga gawain ay umiinog sa mga konseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC. Layunin nito na makita o matukoy ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya alam at ano pa ang gusto niyang malaman at matutuhan.
	Tuklasin	
	Pagyamanin	
Pakikipagpalihan (Engagement)	Isagawa	Ang bahaging ito ay nagbibigay ng pagkakataon sa mag-aaral na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga Knowledge Skills, at Attitudes (KSA) upang makahulugang mapag-ugnay-ugnay ang kaniyang mga natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa Pagpapaunlad o D. Inilalantad ng bahaging ito sa mag-aaral ang totoong sitwasyon/gawain sa buhay na magpapasidhi ng kaniyang interes upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya-siya ang kaniyang pagganap o lumikha ng isang produkto o gawain upang ganap niyang maunawaan ang mga kasanayan at konsepto.
	Linangin	
	Iangkop	
Paglalapat (Assimilation)	Isaisip	Ang bahaging ito ay maghahatid sa mag-aaral sa proseso ng pagpapakita ng mga idea, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga upang makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kaniyang kaalaman sa pagbibigay ng epektibong repleksiyon, pag-uugnay, o paggamit sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na magbibigay sa kaniya ng pagkakataong pagsama-samahin ang mga bago at dating natutuhan.
	Tayahin	

Ang modyul na ito ay nagtataglay ng mga pangunahing impormasyon at gabay sa pag-unawa ng mga Most Essential Learning Competencies (MELCs). Ang higit na pag-aaral ng mga nilalaman, konsepto at mga kasanayan ay maisasakatuparan sa tulong ng K to 12 Learning Materials at iba pang karagdagang kagamitan tulad ng Worktext at Textbook na ipagkakaloob ng mga paaralan at/o mga Sangay ng Kagawaran ng Edukasyon. Magagamit din ang iba pang mga paraan ng paghahatid ng kaalaman tulad ng Radio-based at TV-based Instructions o RBI at TVI.

Mga Karaniwan at Kakaibang Marka

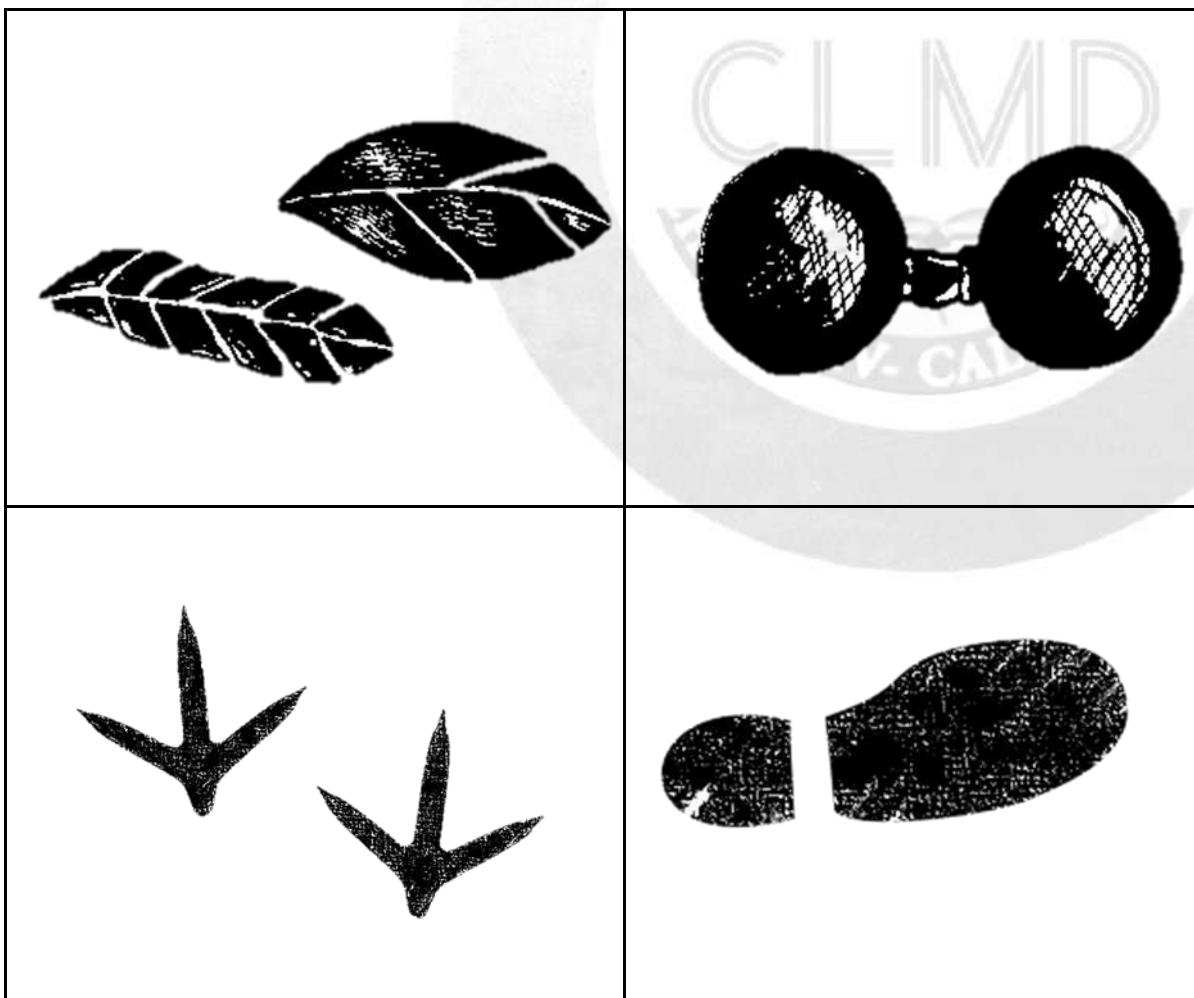
Aralin

I

Ano-ano ang mga bagay na maaaring gamitin sa pagtatatak? Alin dito ang nag-iiwan ng makatotohanan at di-makatotohanang marka? Paano ito ginagamit sa imprenta?

Sa araling ito, matatalakay mo na ang isang tatak gamit ang mga bagay mula sa kalikasan ay maaaring lumikha ng makatotohanan o di-makatotohanang marka sa imprenta.

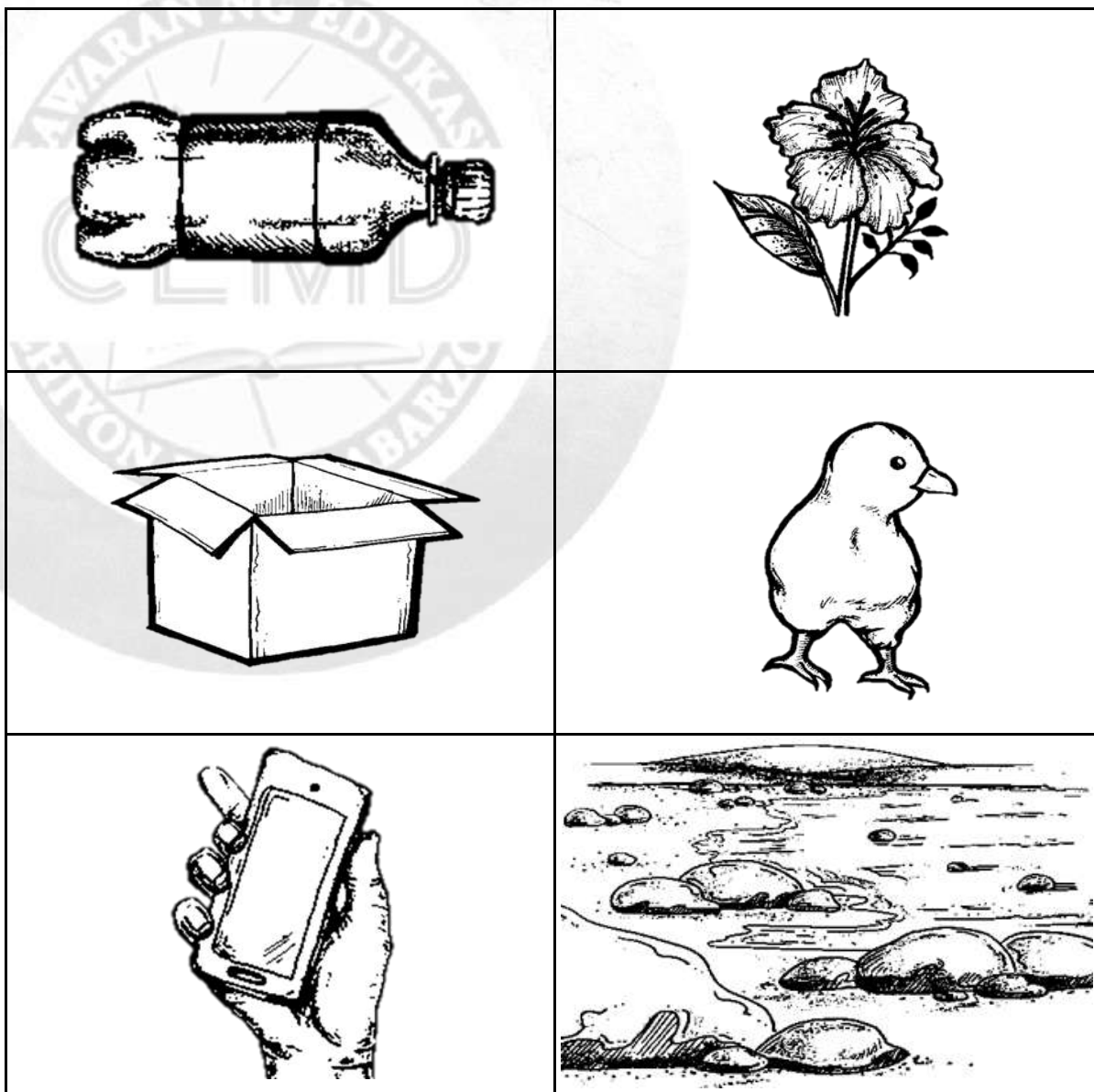
Tingnan ang mga larawan sa ibaba. Alin kaya rito ang mga markang gawa ng bagay mula sa kalikasan? Alin naman dito ang mga markang mula sa bagay na gawa ng tao?

D

Maraming bagay ang maaaring gamitin sa imprenta upang magsilbing pantatak. Ang mga bakas o markang iniwan nito ay batay sa hugis, ukit, o pagkakayari ng isang panig ng pantatak. Ang mga bagay na ito ay maaaring magmula sa kalikasan o kapaligiran, o di kaya naman ay mga kagamitan o bagay na gawa ng tao.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Isulat ang titik **K** kung ang bagay sa larawan ay mula sa kalikasan. Isulat naman ang **T** kung ang bagay sa larawan ay gawa ng tao. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

Kung gagamitin bilang pantatak, ang mga bagay mula sa kalikasan ay maaaring lumikha ng mga markang mukhang totoo at hindi totoo. Halimbawa, kapag nilagyan ng tinta o pangkulay ang panig ng isang prutas, makikita ang anyo o hugis nito sa iiwanang marka sa papel.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Isulat ang **M** kung ang pantatak sa larawan ay mag-iiwan ng markang makatotohanan. Isulat naman ang **D** kung ang pantatak sa larawan ay mag-iiwan ng markang hindi makatotohanan.

1. Dahon 	2. Bato
3. Bulak 	4. Talampakan ng pusa
5. Hiniwang sibuyas 	6. Hiniwang patatas

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Sundin ang mga hakbang ng imprenta sa ibaba.

Mga Kailangan:

2—3 uri dahon

Maliliit na bato o piraso ng kahoy

Pangulay (kape, lupa, toyo, o mga likidong pangkulay)

Papel o malinis na karton

1. Idampi sa pangkulay ang mga dahon, at lumikha ng mga marka nito sa pamamagitan ng pagtatak sa papel.
2. Ulitin ang nakaraang hakbang gamit ang naman maliliit na bato o kahoy bilang pantatak.
3. Maaaring damihan ang mga marka sa iba't ibang bahagi ng papel o karton, gamit rin ang iba pang pangkulay.
4. Patuyuin ang iyong bagong likhang-sining sa maaraw na lugar.

A

Punan ang mga patlang ng wastong salita upang makabuo ng makabuluhang talata tungkol sa aralin.

Masasabing _____ ang tatak o marka kung nananatili ang _____ ng pantatak sa imprenta, at matutukoy pa rin ang bagay na ginamit sa pamamagitan lamang ng naiwang tatak o marka nito. Hindi makatotohanan ang isang _____ kung mahirap tukuyin ang bagay na ipinantatak dito. Tandaan, ang itsura ng imprenta ay batay sa hugis, ukit, o _____ ng bagay na lumikha nito.

itsura

makatotohanan

tatak o marka

pagkakayari

Mga Kagamitan at Disenyo ng Imprenta

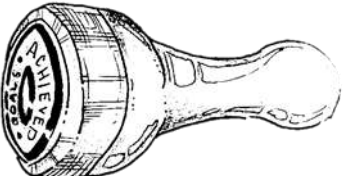

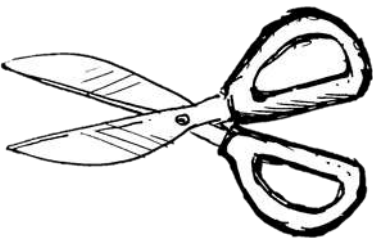
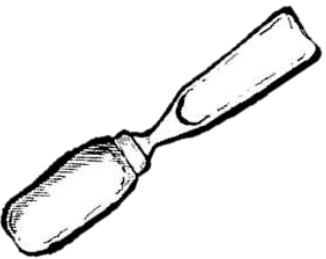
Aralin

I

Ano ang paborito mong disenyo ng imprenta? Paano mo kaya ito magagawa? Ano-ano ang mga kagamitan na kailangan upang makagawa ng magagandang disenyo ng imprenta?

Sa araling ito, maipaliliwanag mo ang halaga at pagkakaiba-iba ng mga kagamitan sa imprenta, gayundin ang kahulugan ng mga disensyo nito.

Tingnan ang mga larawan sa ibaba. Alin sa mga bagay na ito ang maaaring gamitin para sa imprenta? Ano ang kanilang gamit sa paglikha ng isang imprenta?

Lapis	Papel
Gomang pantatak	Likidong Pangulay
Gunting	Bakal na pang ukit

D

Mahalaga ang iba't ibang kagamitan sa paggawa ng isang likhang-sining. Tayo ay nakalilikha lamang ng isang bagay mula rin sa mga bagay na mayroon tayo. Kinakailangang sundin ang wastong hakbang sa paggawa ng sining upang hindi masayang ang mga kagamitang nakalap.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Tukuyin ang mga kagamitan sa imprenta na inilalarawan ng mga sumusunod na pahayag. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

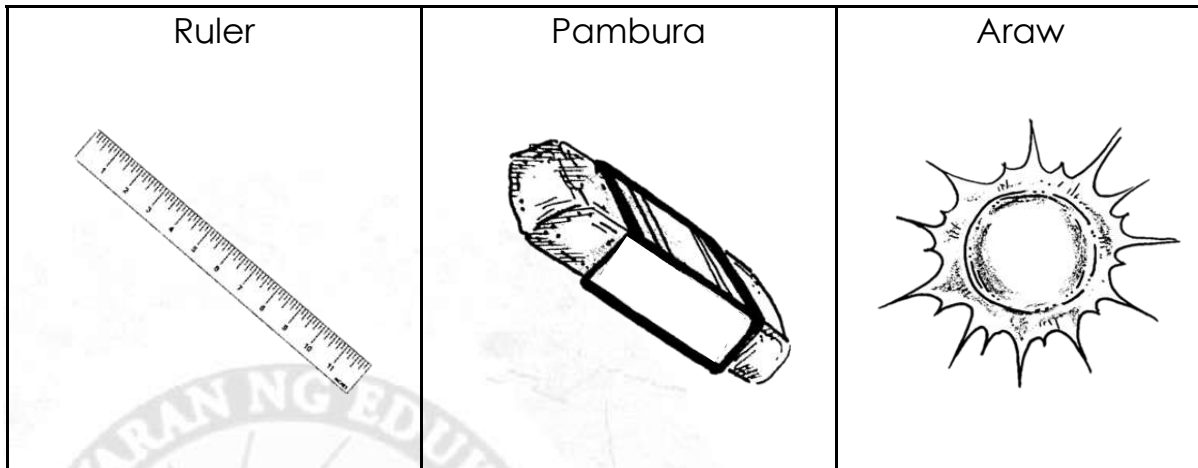
1. Ito ay nagsisilbing panulat. Nakatutulong ito upang gumuhit ng mga linya at hugis bilang gabay sa pag-ukit ng pantatak, at mga sukat, at bahagi ng tatatakan.
A. Lapis
B. Ruler
C. Karton
2. Ito ang nagsisilbing markahan ng imprenta kung saan nabubuo at nakikita ang resultang disenyo o larawan. Dito gumuguhit, nagsusulat, naglalapat at nagbabakas, o nagbabakat ng iba't ibang marka, linya, o hugis.
A. Bato
B. Papel
C. Lupa
3. Ito ang naglilipat ng marka sa isang patag na bagay. Maaari itong hulmahin o ukitan ng disenyo, bago lagyan ng pangkulay at ilapat sa ibang bagay.
A. Pantatak
B. Pangkulay
C. Pang-ukit

4. Ito ang nagbibigay-buhay sa marka ng isang imprenta. Inilalagay ito sa pantatak upang mag-iwan ng bakas o markang nagtatagal sa isang patag na bagay. Kung wala ito, ay hindi makikita ang larawan o anyong nais mabuo sa imprenta.
- A. Tubig
  - B. Pambura
  - C. Kulay
5. Ito ay ginagamit upang mabuo ang isang balangkas ng hugis o disenyo sa papel o karton. Sa pamamagitan nito ay maaari kang lumikha ng istensil bilang gabay sa paulit-ulit na imprenta.
- A. Kutsilyo
  - B. Gunting
  - C. Hangin
6. Ito ay ginagamit upang lumikha ng iba't ibang ukit o hulma sa bagay na pantatak. Sa tulong nito, lilitaw ang mga bahaging dapat malagyan ng kulay, upang mag-iwan ng markang nais mabuo sa imprenta.
- A. Bagay na matulis o matalas
  - B. Bagay na mahaba at matigas
  - C. Bagay na maikli at malambot

Ngayon ay alam mo na ang halaga ng iba't ibang kagamitan sa paglikha ng imprenta. Tandaan na ang bawat isa rito ay may kaukulang gamit sa proseso ng imprenta.

Ano-ano pa kaya ang ibang bagay o kasangkapan na maaari mong gamitin sa pagguhit, pagbakas, o paglapat ng marka? Ano-ano naman ang iba pang kagamitan sa pagtatak, paggupit, o pagkulay?

Narito ang iba pang mga bagay na maaaring maging kaagapay sa pagpapahusay ng isang imprenta.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Tukuyin ang gamit ng mga sumusunod na bagay sa proseso ng imprenta. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Ruler

- A. Nagsisilbing gabay sa panulat
- B. Nagsisilbing pang-ukit
- C. Nagsisilbing pambakat

2. Pambura

- A. Nagsisilbing pangulay
- B. Nagsisilbing pang-wasto
- C. Nagsisilbing pambakas

3. Prutas

- A. Nagsisilbing pampagana
- B. Nagsisilbing panulat
- C. Nagsisilbing pantatak

4. Platito

- A. Nagsisilbing lalagyan ng pangkulay
- B. Nagsisilbing pampabigat
- C. Nagsisilbing panggupit

5. Araw at hangin

- A. Nagsisilbing liwanag
- B. Nagsisilbing pampatuyo
- C. Nagsisilbing pampalamig

Maraming disenyo ang maaaring likhain sa sining ng imprenta. Sa pamamagitan ng iba't ibang linya o hugis ay makabubuo ka ng samu't saring disenyong naisin mo.

Halimbawa, ang mga marka ng iyong daliri ay maaaring makabuo ng bakas ng paa ng tuta. Ang tatak ng iyong hinlalaki sa papel ay magmumukhang palad ng tuta, at ang tatlong tatak ng iyong hinlilit sa ibabaw ng tatak ng hinlalaki ay magmimistulang mga daliri ng tuta. Tingnan ang sumusunod na proseso nito.

Mga kailangan:

- papel
- likidong pangkulay

1. Idampi ang hinlalaki sa pangkulay.
2. Itatak ng marka nito sa papel.
3. Idampi naman ang hinlilit sa pangkulay.
4. Itatak ng marka nito ng tatlong beses sa ibabaw ng marka ng hinlalaki.
5. Ulit-ulitin ang hakbang 1-4 sa iba't ibang bahagi ng papel.

Ano ang iyong nakikita sa nabuong imprenta? Ano ang pangyayari sa larawang ito batay sa iyong likhang-isip?

Ang bawat linya, hugis, o disenyo ng imprenta ay maaaring magbigay ng kahulugan o kuwento sa nakakikita nito. Ang iba't-ibang anyo o larawang nabubuo ng mga marka ay maaari ding maging simbolo ng isang damdamin, kaisipan, o mensahe mula sa gumawa patungo sa nakakikita.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Pagtugmain ang mga sumusunod na simbolismo sa naaangkop na salita o tema. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Simbolo ng pag-ibig at pagmamahalan	A. Bahay
2. Simbolo ng tapang	B. Krus
3. Simbolo ng kalikasan	C. Puno
4. Simbolo ng Panginoong Diyos	D. Kamao
5. Simbolo ng pamilya	E. Puso
6. Simbolo ng kasiyahan	F. Eroplano
7. Simbolo ng kalungkutan	G. Araw at bituin
8. Simbolo ng dagat	H. Alon
9. Simbolo ng Filipinas	I. Nakasimangot na mukha
10. Simbolo ng paglipad	J. Nakangiting

Ano-ano pa ang mga simbolong naiisip mo? Ano ang kahulugan o ibig-sabihin ng mga simbolong ito?

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Basahin at unawain ang mga simbolismo sa ibaba. Gumuhit ng simpleng **logo** para sa bawat isa. Maaari mong tularan ang mga larawan sa ibaba bilang gabay. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

1. Simbolo ng umaga
2. Simbolo ng gabi
3. Simbolo ng katanungan
4. Simbolo ng deretsong direksiyon
5. Simbolo ng Tubig
6. Simbolo ng Apoy
7. Simbolo ng Koryente
8. Simbolo ng Kapayapaan

Simbolo ng Gabi 	Simbolo ng umaga 	Simbolo ng Kapayapaan
Simbolo ng Tubig 	Simbolo ng Apoy 	Simbolo ng Kuryente
Simbolo ng Katanungan 	Simbolo ng diretsong direksiyon 	

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Sundin ang mga hakbang sa pagtatatak ng isang simbolo. Gawin ito sa tulong ng nakatatandang kasama sa bahay.

Mga kailangan:

Pambura o Maliit na kahoy

Kutsilyo o gunting

Lapis

Papel

1. Sa isang pambura o maliit na kahoy ay umukit ng kahit anong simbolo gamit ang kutsilyo o gunting.
2. Ilapat ang papel sa ibabaw ng pambura o kahoy na may ukit at hawakan ito nang mahigpit.
3. Kiskisin ng lapis ang bahagi ng papel na nakalapat sa kahoy o pambura.
4. Hipan at dahan-dahang pagpagin ang mga sobra o tira-tirang pulbos ng lapis mula sa papel.

A

Punan ang mga patlang ng wastong salita upang makabuo ng makabuluhang talata tungkol sa aralin.

Ang sining ay may kapangyarihang magpahayag ng _____ nang hindi gumagamit ng mga salita. Sa katunayan, may mga bagay na hindi kayang sabihin ng mga _____ na kayang ipahayag sa sining. Mabisang paraan ang sining upang maipahatid ang kahulugan o ibig sabihin ng isang damdamin o _____ , sa pamamagitan ng kaakit-akit, nakahahalina, at makatawag-pansing mga _____ .

mensahe	salita	kaisipan	disenyo

Maramihang Pagtatatak

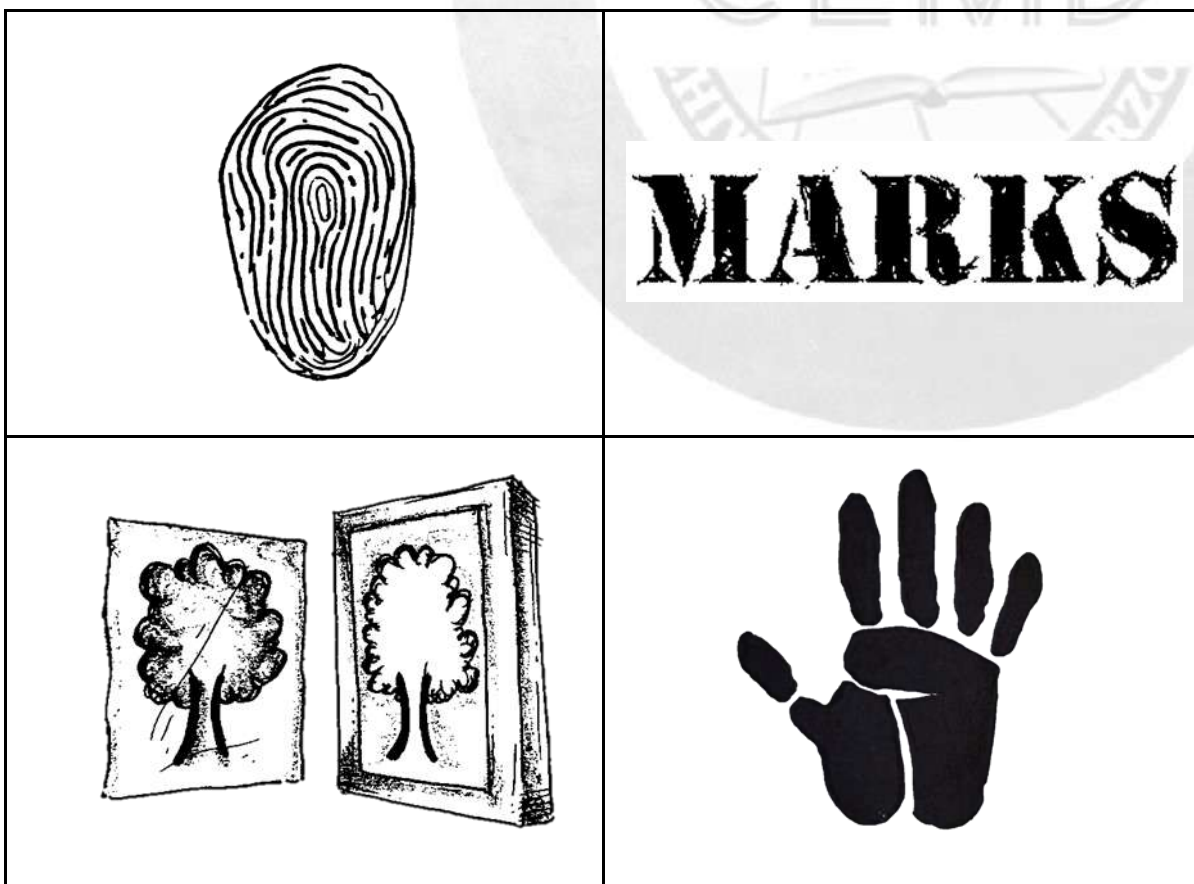
Aralin

I

Paano makalikha ng imprenta gamit lamang ang kamay? Paano naman makagagawa nito gamit ang mga simpleng makinarya? Maaari ba itong gamitin ng higit sa isang beses at ng iba't-ibang tao?

Sa araling ito, iyong maisasagawa ang pagtatatak gamit ang kamay o makinarya ng maraming beses, at magagamit din ito ng ibang tao.

Tingnan ang mga larawan sa ibaba. Alin kaya sa mga markang ito ang gawa lamang sa kamay? Alin naman ang mga markang gawa ng ibang bagay?

D

Napag-aralan mo sa mga nakaraang aralin ang iba-ibang paraan, kagamitan, at disenyo na maaaring gawin sa imprenta. Mayroong imprentang nilikha gamit lamang ang kamay, at mayroon namang gumamit ng iba pang bagay. Dahil sa kombinasyon ng mga ito, maaaring makalikha ng samu't saring disensyo sa imprenta.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Sundin ang mga sumusunod na hakbang sa paglikha ng talaan ng sukat ng palad.

Mga kailangan:

Papel

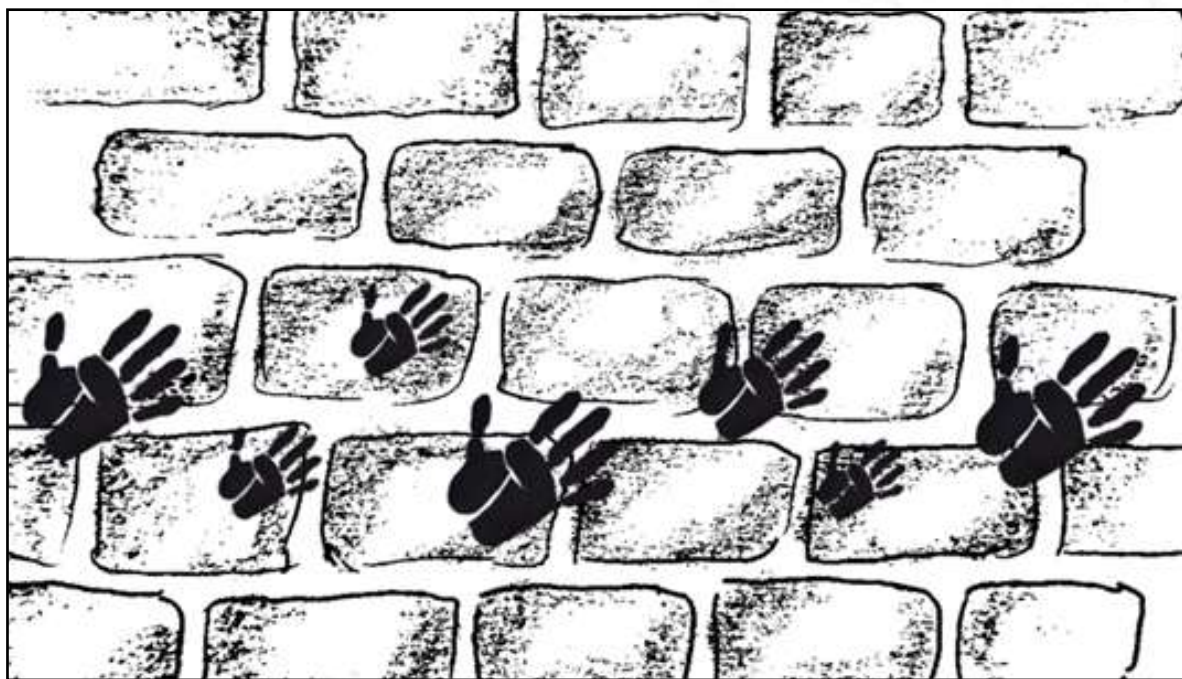
Platong may tubig

Lupa

1. Ilublob ang isang palad sa platong may tubig
2. Mariing ilapat ang basang palad sa lupa at bahagyang ikiskis ito
3. Idikit ang palad sa papel at panatilihin ito ng mga limang segundo
4. Dahan-dahang tanggalin ang kamay mula sa papel
5. Ulitin ang hakbang bilang 1—4. Seguraduhing ilapat muli ang kamay sa naunang marka nito sa papel upang madoble ang marka nito.
6. Patuyuin ang papel sa maaraw na lugar.

Naimbento ang imprenta sa layuning gumawa ng mga marka o larawan nang maramihan. Maaari mong gawin ang pagtala ng sukat ng iyong palad sa maraming papel o iba pang bagay na patag tulad ng karton, sahig, o dingding, gamit ang iba't ibang pangkulay. Maaari ding gawin ito ng ibang tao upang makabuo ng imprenta na may iba't ibang laki ng palad.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Sa pamamagitan ng mga hakbang sa Gawain bilang 1, ipasubok ang pagmarka ng mga palad sa iyong mga kasama sa bahay. Maaari kang magpatulong sa iyong magulang, kapatid, o kaibigan, gamit ang iba pang makukuha mong pangkulay at mga patag na bagay.

Isulat sa ilalim ng marka ng palad ang pangalan ng may-ari ng kamay na ginamit, at ang petsa. Ito ay magsisilbing katibayan ng hugis o laki ng palad ng bawat isa. Itago mo ang mga ito at gawing muli makalipas ang ilang taon. Ito ay isang paraan upang makita mo ang iyong paglaki at maalala rin ang nakaraan.

E

Ang selyo ay ginagamit bilang tanda ng orihinalidad ng isang bagay, akda, o pag-aari. Ito ay nalilikha rin gamit ang proseso ng imprenta.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Sundin ang mga sumusunod na hakbang upang makalikha ng selyo gamit ang simpleng makinarya.

Mga kailangan:

Kandila

Posporo o *lighter*

Malaking turnilyo o pako

1. Sindihan ang kandila. Magpatak ng kandila sa napiling patag na bagay.
2. Habang ang patak ay mainit-init pa, ilapat dito ang ulo ng turnilyo o pako.
3. Dahang-dahang tanggalin ang turnilyo o pako, at hipan ang patak ng kandila upang lumamig, matuyo at tumigas.
4. Maaari kang gumawa ng iba pang disenyo ng selyo gamit ang ibang matigas na bagay na may ukit bilang pantatak. Maari mo ring damihan ang mga patak ng kandila sa iisang bahagi upang lumaki ang selyo.

A

Punan ang mga patlang ng wastong salita upang makabuo ng makabuluhang talata tungkol sa aralin.

Ang mga makabagong _____ ngayon ay gumagamit ng proseso ng imprenta upang _____ ang paglikha ng mga bagay na may magkakaparehong _____, at magawa rin ito ng ibang _____. Ginagamit ito sa paglimbag ng mga aklat, paskil, karatula, at iba pang mga bagay na may tatak at selyo.

disenyo

teknolohiya

tao

mapabilis

Ang Istensil

Aralin

WEEKS

5-6

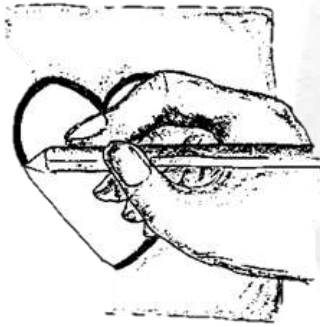
I

Nakagawa ka na ba ng istensil? Ano ang gamit nito? Paano makatutulong ang istensil sa paglikha ng imprenta?

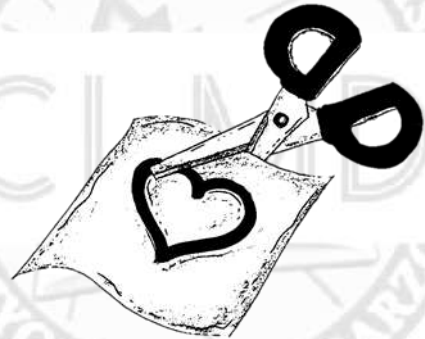
Sa araling ito, makalilikha ka ng istensil sa papel o plastik, at magagamit mo ito sa pag-imprenta sa tela o matigas na papel.

Tingnan ang mga sumusunod na larawan. Alin sa mga ito ang may kaugnayan sa istensil?

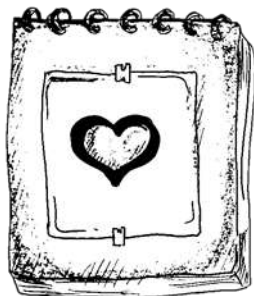
Pagbabakas ng hugis ng isang bagay sa papel gamit ang lapis

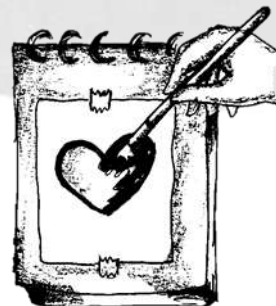
Paggupit sa balangkas gamit ang gunting

Pagbabakas ng istensil sa ibang papel

Pagkulay ng papel na nasa loob ng balangkas ng istensil

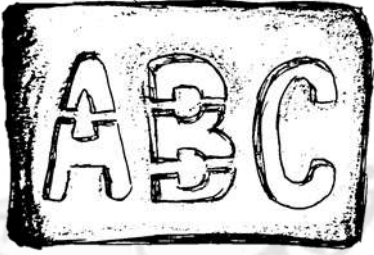
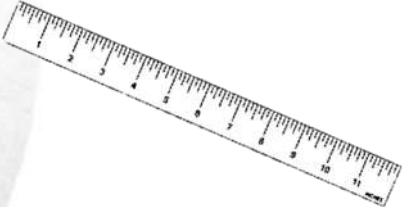

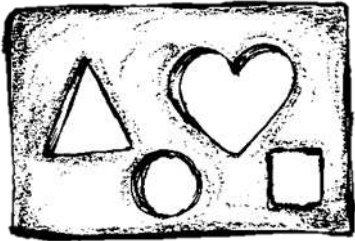
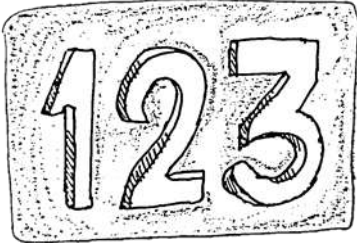

Tama! Ang lahat ng mga nasa larawan sa itaas ay bahagi ng proseso ng imprenta gamit ang istensil.

D

Ang **istenstil** ay isang manipis na bagay na may butas, na siyang gabay sa paglikha ng mga hugis o titik sa pamamagitan nang pagkulay sa loob ng mga butas na ito. Kadalasan, ang istensil ay gawa sa patag at manipis na papel, plastik, kahoy, o bakal, at may mga disenyo ang balangkas ng butas nito.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Lagyan ng tsek ✓ kung ang bagay sa larawan ay isang istensil, at lagyan naman ng ekis ✗ kung ito ay hindi istensil. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

1.	2.
3.	4.
5.	6.

Makatutulong sa paglikha ng istensil ang mga kagamitang matitigas at malalapad. Tulad ng ruler, maaaring gamitin ang mga bagay na may deretso o kurbadong balangkas. Ito ay magsisilbing gabay sa pagguhit ng malinaw at perpektong linya na susundan ng gunting sa paggupit.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Isulat ang titik **S** kung ang bagay ay makatutulong sa paglikha ng balangkas sa istensil. Isulat naman ang titik **D** kung hindi ito makatutulong sa paglikha ng balangkas sa istensil. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

- _____ 1.Aklat
- _____ 2.Unan
- _____ 3.Baso
- _____ 4.Damit
- _____ 5.Ruler
- _____ 6.Bigas
- _____ 7.Plato
- _____ 8.Lubid

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Sundin ang mga sumusunod na hakbang upang makalikha ng balangkas ng mga hugis sa istensil.

Mga kailangan:

Lapis at papel
Ruler
Baso
Gunting

1. Gumuhit ng hugis tatsulok sa papel gamit ang ruler.
2. Gumuhit naman ng hugis bilog sa isa pang papel gamit ang baso.
3. Gupitin ang nabuong balangkas ng mga hugis upang magkaroon ng butas sa loob ng papel.
4. Maaari ka ring gumawa ng iba pang hugis gamit ang iba pang matigas na bagay bilang gabay sa pagbabakas.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Sundin ang mga sumusunod na hakbang upang makalikha ng balangkas ng mga letra sa istensil.

Mga kailangan:

Lapis
Papel o plastik
Ruler
Baso
Gunting

1. Pumili ng isang letra. Isulat ito nang malaki sa papel.
2. Kaplan ang marka ng mga linya nito sa pamamagitan ng pagsulat ng karagdagang mga guhit na bumubuo ng letra.
3. Gamit ang ruler o baso, bakasin ang balangkas na nabuo ng letra.
4. Gupitin ang nabuong balangkas upang magkaroon ng butas sa loob ng papel, na ayon sa hugis at laki ng titik.

Ngayon ay maaari mo nang gamitin ang mga nalikhang istensil!

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Sundin ang mga sumusunod hakbang sa pag-imprenta gamit ang istensil.

Mga kailangan:

Mga nagawang istensil

Puting tela o matigas na papel

Bulak o tisyu

Toyo o kape

1. Ilapat ang napiling istensil sa tela o papel. Ingatan hindi ito magalaw.
2. Bahagyang isawsaw ang bulak o tisyu sa toyo o timpladong kape.
3. Dahan-dahan itong idampi sa loob ng balangkas ng istensil bilang pangkulay.
4. Ingatang hindi kumalat ang likido upang hindi ito lumampas sa balangkas.
5. Dahan-dahang tanggalin ang istensil upang makita ang nabuong marka.

Maaari mong gawin ang mga hakbang na ito gamit ang iba't ibang nagawa o napili mong istensil.

Punan ang mga patlang ng wastong salita upang makabuo ng makabuluhang talata tungkol sa aralin.

Ang _____ ay ginagamit upang makalikha ng mga magkakaparehong imprenta ng higit sa isang beses. Ang balangkasang ito ay maaaring gamitin nang paulit-ulit sa iba't ibang bagay, gamit ang iba't ibang panulat o _____. Sa pamamagitan ng istensil, mas mabilis makagawa ng mga marka o disenyong malinis at _____. Mas eksakto ang resulta ng hugis nito kung ikokompara sa mano-manong pagguhit ng kamay.

Sa tulong ng istensil, maaari kang gumawa ng sarili mong modelo bilang gabay sa pag-imprenta. Sa pamamagitan nito, mapauunlad mo ang iyong orihinalidad, pagiging _____, at mapamaraan. Maaari mo ring gamitin ang iba't ibang bagay sa _____ bilang inspirasyon sa pagdisenyo, at bilang sangkap sa proseso ng imprenta.

Tandaang mas mainam gamitin ang matitigas na papel tulad ng karton, upang maging _____ ang pambakas at magtagal pa ang paggamit nito sa mga susunod na likhang-sining sa hinaharap.

magkakamukha	pangkulay	istensil
matibay	paligid	malikhain

Islogan para sa Kapaligiran

Aralin

I

Ano ang isang islogan? Para saan ito? Kaya mo bang gumawa ng isang islogan?

Sa araling ito, ikaw ay makasusulat ng islogan ukol sa pagpapahalaga ng kapaligiran, na angkop pang-imprenta sa iba't-ibang kagamitan.

Tingnan ang mga sumusunod na halimbawa ng islogan. Tungkol saan ang mensahe ng bawat isa?

"Ang Kalusugan ay Kayamanan na dapat nating Ingatan"	"Wika ay gamitin, ipagmalaki, at linangin"
"Pagmamahalan ang susi sa kapayapaan ng iisang Pamilyang Kinabibilangan"	"Disiplina sa Sarili ang tyong Susi sa pag-kamit ng tyong minimithi"

D

Ang islogan ay isang pahayag mula sa isang tao o pangkat upang magpahayag ng ideya, saloobin, mensahe, o damdamin. Ito ay nakapaskil sa makatawag-pansing pagkakasulat sa karatula o **poster**, upang maiparating sa madla at manghikayat ayon sa nilalaman nito.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Magsulat ng tatlong halimbawa ng mga kasabihan o salawikain ukol sa kalikasan. Maaari kang mag-isip ng sarili mong mga salita, magpatulong sa mga nakatatanda, o humanap ng mga halimbawa sa **internet**. Gawin ito sa iyong sagutan papel.

Kagandahan ng Kalikasan, ating Pangalagaan Para sa malinis at maunlad na Kinabukasan
Sugpuin ng Polusyon, 'yan ang Solusyon!
Wala na tayong ibang Tirahan, kaya't Kalikasan ay ating Ingatan
Ano ang magagawa mo, kung wala na ang mga puno?
Hindi tayo kailangan ng Kalikasan, tayo ang may Pangangailangan

Upang maging kaaya-ayang tingnan ang islogan, kinakailangang iguhit ang mga titik nito sa malaki at malikhaing paraan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Mag-ensayo sa paggawa ng malalaki at malikhaing pagsusulat ng mga titik. Maggalugad at tumuklas ng iba't ibang estilo o disenyo ng mga letra. Tingnan ang mga halimbawa sa ibaba:

Alagaan ang ating inang Kalikasan, Linisin ang Kapaligiran
Alagaan ang ating inang Kalikasan, Linisin ang Kapaligiran
<i>Alagaan ang ating inang Kalikasan, Linisin ang Kapaligiran</i>
Alagaan ang ating inang Kalikasan, Linisin ang Kapaligiran
<i>Alagaan ang ating inang Kalikasan, Linisin ang Kapaligiran</i>

Ngayon ay makagagawa ka na ng islogan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Pagsamahin ang nalalaman sa mga kasabihan o salawikain ukol sa kalikasan, at ang pagsusulat ng mga malalaking titik na may estilo o disenyo, upang makagawa ng isang islogan.

Mga kailangan:

- Malaking papel
- Ruler
- Lapis at pambura
- Pangkulay

1. Ihanda ang iyong naisip na nilalaman ng islogan. Isulat ito sa isang kodigo o maliit na papel.
2. Guhitan ng mga linyang pahalang ang malaking papel nang may tig-iisang pulgada ang pagitan. Ito ay magsisilbing gabay upang magpantay-pantay ang mga titik.
3. Planuhin ang pagkakaposisyon ng bawat salita sa buong papel gamit ang imahinasyon.
4. Gawin ang burador o *draft* ng islogan sa pamamagitan ng magaang pagsulat ng mga titik gamit ang lapis.
5. Kung mayroong pagkakamali sa iyong pagtantiya, ay maaari itong burahin at isaayos muli ang mga pagitan ng mga salita.
6. Lagyan ito ng kulay upang lumitaw ang titik.

A

Punan ang mga patlang ng wastong salita upang makabuo ng makabuluhang talata tungkol sa aralin.

Ang _____ ay isang paraan ng komunikasyon sa masa. Hindi lamang ito ginagamit para sa mga poster at _____. Maaari din itong gawin sa mga damit, bandila, o bag upang makita at mabasa ng mas maraming _____. Makakikita rin ng maraming islogan sa dyaryo, telebisyon at _____.

tao

islogan

internet

karatula

Maligayang Buwan ng Sining

Aralin

I

Ano ang *National Arts Month* o Pambansang Buwan ng mga Sining? Bakit ito idinaraos? Ano-ano ang mga kaganapan tuwing ito ay sasapit?

Sa araling ito, ikaw ay makikilahok sa palatuntunan, programa, o gawaing pampaaralan o pandistrito ukol sa Pambansang Buwan ng mga Sining.

Tingnan ang larawan sa ibaba. Ano-ano ang iyong nakikita? Ito ba ay may kinalaman sa sining?

Ang Pambansang Buwan ng Sining o **National Arts Month** ay idinaraos tuwing buwan ng Pebrero. Ito ay ipinagdiriwang upang ipakita ang iba't ibang uri ng likhang-sining ng ating bansa at ipamalas ang husay ng mga Filipino sa kani-kanilang paglikha.

Sa pamamagitan ng **Arts Month**, naipahahayag ng iba't ibang tao ang kanilang damdamin o saloobin. Natutunghayan ang mayamang kultura ng Filipinas, at pati na rin ang kahanga-hangang talento ng mga Filipino sa paglikha ng sining.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Gumuhit ng masayang mukha ☺ kung ang larawan ay may kinalaman sa pagdiriwang ng Buwan ng Sining. Gumuhit naman ng malungkot na mukha ☹ kung wala itong kinalaman sa pagdiriwang ng Buwan ng Sining.

1. Parada

2. Pagpipinta

3. Pagtulog

4. Paglangoy

5. Paglililok

6. Pagtatanghal ng sayaw

Ang iba't ibang lugar sa Filipinas ay may kani-kaniyang padiriwang ng iba't ibang kapistahan. Ito ay isang impluwensiya ng mga mga Kastila sa ating kultura. Sa mga pistang ito ipinakikita ang katutubong sining at kultura ng isang bayan, lungsod, lalawigan, o rehiyon.

Narito ang iba't ibang halimbawa ng mga malalaking pista o festival sa rehiyong CALABARZON.

Kawayan Festival ng Cavite

Anilag Festival ng Laguna

Sublian Festival ng Batangas

Higantes Festival ng Rizal

Pahiyas Festival ng Quezon

Ano-ano pa ang mga festival na iyong nalalaman? Ano ang pakiramdam sa pagdalo ng mga ito?

Sa ibang bahagi ng Pilipinas ay mayroon ding kani-kanilang kilalang kapistahan. Ang mga tampok na likhang-sining sa mga pagdiriwang na ito ay nakikita rin sa pagdaraos ng Buwan ng Sining.

Taon-taon, ang pinakamalaking selebrasyon nito ay ginaganap sa Sentrong Pangkultura ng Pilipinas o CCP. Dito natutunghayan ang iba't ibang sining at kultura ng bawat rehiyon sa bansa.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Magsaliksik tungkol sa napiling *festival*. Magtanong-tanong sa iyong mga magulang, kapatid, kamag-anak, o kaibigan sa paghahanap ng sagot sa sumusunod na katanungan. Isulat ang datos na iyong nakalap sa sagutang papel.

1. Pangalan ng *Festival* o Kapistahan
2. Lugar ng pagdiriwang
3. Petsa ng pagdaraos
4. Bakit ito ipinagdiriwang?
5. Ano-ano ang makikita sa selebrasyon nito?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Gumuhit ng isang larawan ng iyong napiling *festival*. Maaari mo itong kulayan. Gawin ito sa iyong sagutang papel. Narito ang rubrik bilang gabay sa iyong gawain.

Nagpapakita ng isang <i>Festival</i>	5 puntos
Malinis at maayos na pagkakaguhit	<u>5 puntos</u>
Kabuuan	10 puntos

Bakit ito ang iyong napili? Ano-ano ang mga nakikita sa larawang iyong iginuhit?

Punan ang mga patlang ng wastong salita upang makabuo ng makabuluhang talata tungkol sa aralin.

Dahil sa mga makabagong _____, unti-unting naglalaho ang iba't ibang katutubong gawi at sining ng _____. Ang pagdaraos ng Buwan ng mga _____ ay isang paraan upang mapanatiling buhay ang mga katutubong _____ at likhang-sining na ito, sa pamamagitan ng masaya at makulay na pambansang kaganapan. Ito ay nagpapaunlad ng kamalayan ng ating pagkakakilanlan at nagpapayabong ng _____.

teknolohiya

bansa

Sining

gawi

pagkakaisa

Susi sa Pagwawasto

We	Weeks 2-3	
1. T 2. K 3. K 4. T 5. T Gawain sa Pagkatuto 1	1. M 2. D 3. D 4. M 5. M Gawain sa Pagkatuto 2	1. A 2. B 3. C 4. C 5. B Gawain sa Pagkatuto 1
	1. E 2. C 3. D 4. A 5. B Gawain sa Pagkatuto 2	

Week 2-3	Week 5-6	Week 8
1. E 2. D 3. C 4. B 5. A 6. J 7. I 8. H 9. G Gawain sa Pagkatuto 3	1. ✓ 2. X 3. X 4. ✓ 5. ✓ 6. X Gawain sa Pagkatuto 1	1. ☹ 2. ☹ 3. ☹ 4. ☹ 5. ☹ 6. ☹ 7. S Gawain sa Pagkatuto 2

Personal na Pagtatasa sa Lebel ng Performans para sa Mag-aaral

Pumili ng isa sa mga simbolo sa ibaba na kakatawan sa iyong naging karanasan sa pagsasagawa ng mga gawain. Ilagay ito sa Hanay ng LP o Lebel ng Performans. Basahin ang

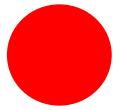

- ★ -Nagawa ko nang mahusay. Hindi ako nahirapan sa pagsagawa nito. Higit na nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ✓ -Nagawa ko nang maayos. Nahirapan ako nang bahagya sa pagsasagawa nito. Nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ? -Hindi ko nagawa o nahirapan ako nang labis sa pagsasagawa nito. Hindi ko naunawaan ang hinihingi sa gawain. Kailangan ko pa ng paglilinaw o dagdag kaalaman upang magawa ko ito nang maayos o mahusay.

Gawain sa Pagkatuto

Week 1	LP	Week 2	LP	Week 3	LP	Week 4	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	
Week 5	LP	Week 6	LP	Week 7	LP	Week 8	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	

Paalala: Magkaparehong sagot ang ilalagay sa LP o Lebel ng Performans sa mga gawaing nakatakda ng higit sa isang linggo o week. Halimbawa: Ang aralin ay para sa Weeks 1-2, lalagyan ang hanay ng Week 1 at Week 2 ng magkaparehong ★, ✓, ?.

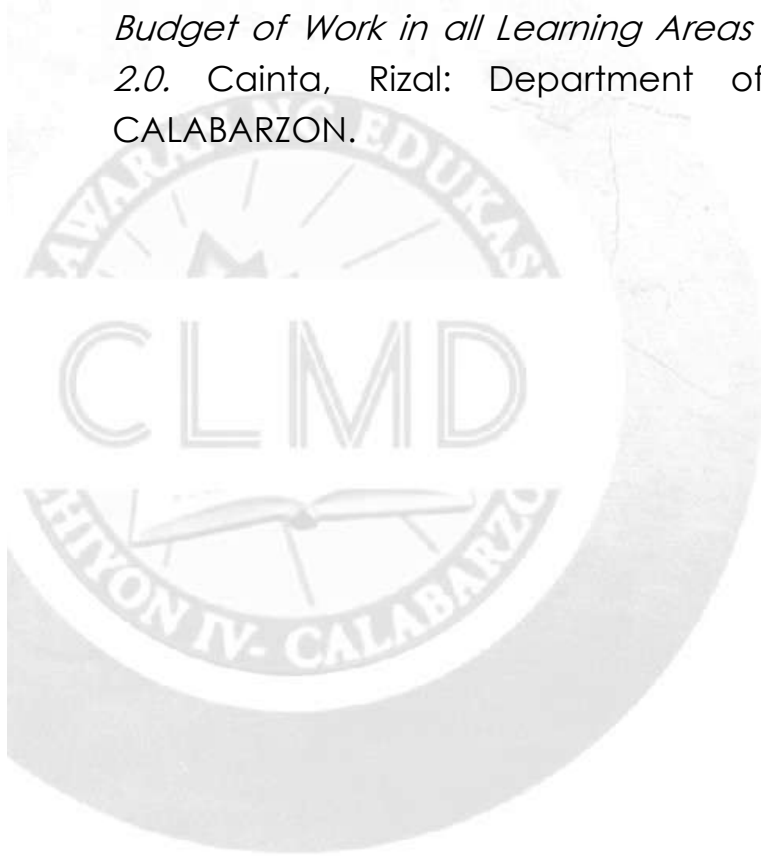

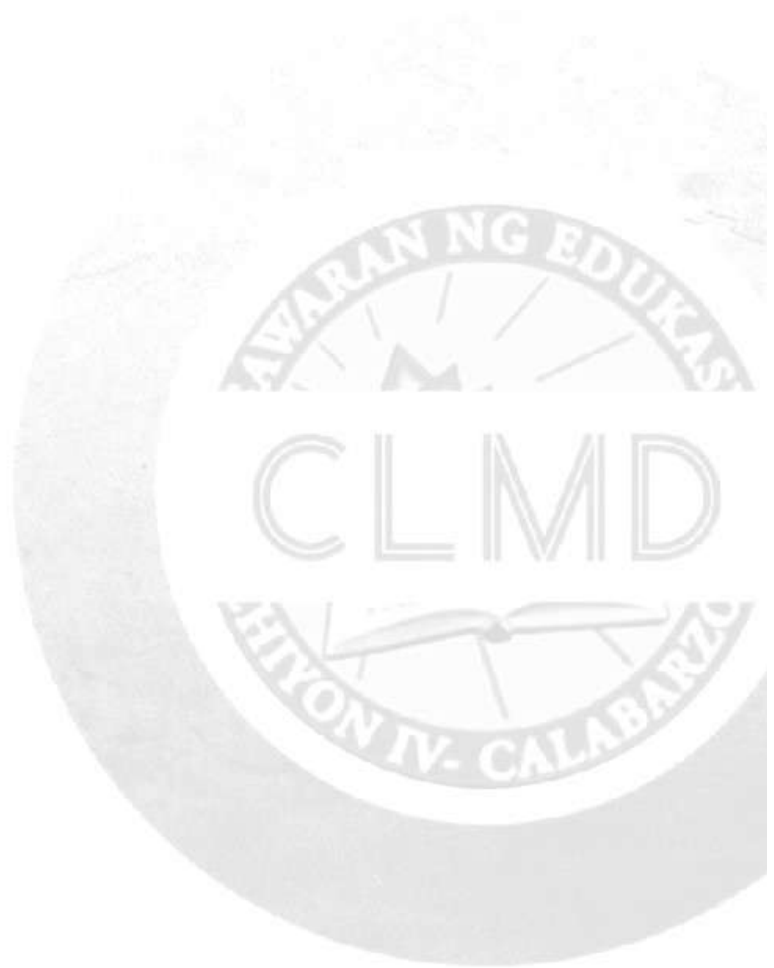
Sanggunian

Department of Education. (2020). *K to 12 Most Essential Learning Competencies with Corresponding CG Codes*. Pasig City: Department of Education Curriculum and Instruction Strand.

Department of Education Region 4A CALABARZON. (2020). *PIVOT 4A Budget of Work in all Learning Areas in Key Stages 1-4: Version 2.0*. Cainta, Rizal: Department of Education Region 4A CALABARZON.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education Region 4A CALABARZON

Office Address: Gate 2, Karangalan Village, Cainta, Rizal

Landline: 02-8682-5773, locals 420/421

Email Address: lrmd.calabarzon@deped.gov.ph

